

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 2022 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie leczenia uzdrowiskowego osób zatrudnionych
przy produkcji wyrobów zawierających azbest**

Na podstawie art. 7a ust. 5 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2020 r. poz. 1680) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 sierpnia 2004 r. w sprawie leczenia uzdrowiskowego osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 1920 oraz z 2005 r. poz. 1100) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 3 w ust. 2 wyrazy „lekarz specjalista w dziedzinie balneoklimatologii i medycyny fizykalnej” zastępuje się wyrazami „lekarz specjalista w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej”;
- 2) załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Skierowania na leczenie uzdrowiskowe wystawione przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowują ważność.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM, LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Anna Skowrońska-Kotra

Zastępca Dyrektora

Departamentu Prawnego Ministerstwa Zdrowia

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 932).

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt dokonuje zmiany rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 sierpnia 2004 r. w sprawie leczenia uzdrowiskowego osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 1920, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, w zakresie wzorów: skierowania na leczenie uzdrowiskowe ww. osób oraz zbiorczego zestawienia kosztów związanych z leczeniem uzdrowiskowym uprawnionych osób, stanowiących załączniki do ww. rozporządzenia, przez modyfikację zakresu informacji w nich zawartych wynikającą z konieczności ich aktualizacji i dostosowania do aktualnego stanu prawnego oraz wiedzy medycznej. Zmiany obejmują treść normatywną rozporządzenia oraz załączniki.

Projekt wprowadza następujące zmiany:

- I. w § 3 ust. 2 rozporządzenia dokonano aktualizacji nazwy specjalizacji lekarskiej przez zastąpienie pojęcia „lekarz specjalista w dziedzinie balneoklimatologii i medycyny fizykalnej” pojęciem „lekarz specjalista w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej”, zgodnie z obowiązującym wykazem specjalizacji lekarskich;
- II. w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia usunięto obowiązek umieszczania na druku pieczętek i pieczęci:
 - 1) w załączniku nr 1 – pieczętek lekarzy odpowiednio wystawiającego skierowanie na leczenie uzdrowiskowe, lekarza ubezpieczenia zdrowotnego oraz lekarza specjalisty z dziedziny balneologii i medycyny fizykalnej lub rehabilitacji medycznej zatrudnionego we właściwej komórce organizacyjnej oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, oceniającego celowość skierowania na leczenie uzdrowiskowe,
 - 2) w załączniku nr 2 – pieczęci oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz pieczętek: osoby sporządzającej, dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia lub osoby upoważnionej, które przygotowują zbiorcze zestawienie kosztów związanych z leczeniem uzdrowiskowym osób uprawnionych, a także pieczęci ministra właściwego do spraw zdrowia lub osoby upoważnionej akceptujących zwrot z budżetu państwa wydatków w określonej kwocie, poniesionych przez oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w związku z uprawnieniem pracowników zakładów wymienionych w załączniku

nr 4 do ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2020 r. poz. 1680), zatrudnionych w tych zakładach w dniu 28 września 1997 r. lub przed tą datą, do korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym, o której mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zniesienie obowiązku umieszczania w odpowiednich polach druku pieczętek spowodowane jest realizacją przyjętego przez Radę Ministrów dokumentu pt.: „Informacja dotycząca deregulacji obowiązku stosowania pieczęci/pieczętek przez obywateli i przedsiębiorców”, w związku z jej realizacją Minister Zdrowia został zobowiązany do podjęcia działań w zakresie deregulacji stosowania pieczęci i pieczętek;

III. w załączniku nr 1 do rozporządzenia:

1) w części I wzoru skierowania:

- a) w zakresie danych osoby uprawnionej w pozycji „Numer PESEL” wprowadzono zależność, zgodnie z którą w przypadku braku nadanego numeru PESEL należy podać numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
- b) usunięto pozycję dotyczącą danych opiekuna prawnego ubezpieczonego, co wynika z faktu, że opiekun prawny, kurator czy też opiekun osoby niepełnosprawnej skierowanej na leczenie uzdrowiskowe nie jest objęty systemem leczenia uzdrowiskowego, a w konsekwencji jego pobyt z osobą uprawnioną do leczenia uzdrowiskowego w danym uzdrowisku będzie realizowany na zasadach komercyjnych – opiekun prawny czy też kurator nie jest bowiem opiekunem medycznym,
- c) dokonano podziału zakresu danych pt.: „WYWIAD” – dotychczasowa część „WYWIAD” uzyskała numerację „I”, dodatkowo wprowadzono dwa podtytuły, tj.: „BADANIE PRZEDMIOTOWE” oraz „AKTUALNE WYNIKI BADAŃ”, co uporządkowało zakres danych objętych tą częścią skierowania eliminując jednocześnie brak systematyki w tym obszarze,
- d) pkt I pt.: „WYWIAD” obejmuje dane osoby uprawnionej, zawarte w załączniku do obowiązującego rozporządzenia dotyczące głównych dolegliwości, początku i przebiegu choroby oraz dotychczasowe leczenie, jak również dwie nowe (dodatkowe) pozycje, zgodnie z którymi lekarz wystawiający skierowanie (lekarz ubezpieczenia zdrowotnego) będzie wskazywał:

- fakt przebycia przez osobę uprawnioną leczenia onkologicznego w okresie 5 lat przed wystawieniem skierowania,
- przebyte przez ww. osobę leczenie uzdrowiskowe w okresie ostatnich 3 lat, ze wskazaniem roku i nazwy uzdrowiska.

Rozwiązanie to jest istotne z punktu widzenia procesu kwalifikowania tej grupy uprawnionych osób na leczenie uzdrowiskowe w kontekście przeciwwskazań do leczenia uzdrowiskowego, którym jednym z nich jest czynna choroba nowotworowa, o czym stanowią przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. poz. 14). Informacją niezbędną przy kwalifikacji osoby uprawnionej do zakładu lecznictwa uzdrowiskowego jest również ocena przez lekarza efektów przebytego w przeszłości leczenia uzdrowiskowego, jeżeli osoba taka korzystała z tej formy leczenia,

- e) wprowadzony w dotychczasowej części „WYWIAD” punkt II pt.: „BADANIE PRZEDMIOTOWE” zawiera dane określone w załączniku do obowiązującego rozporządzenia (dotyczące: wagi, wzrostu, tętna, skóry, węzłów chłonnych obwodowych, układu krążenia, układu trawienia, układu nerwowego i narządów zmysłów, rozpoznania choroby zasadniczej będącą podstawą wystawienia skierowania, choroby współistniejące, uzasadnienie skierowania na leczenie uzdrowiskowe), przy czym:
- wyrażenie „ciśnienie krwi” zastąpiono wyrażeniem „RR”,
 - dodano obowiązek oceny wydolności układu oddechowego przy badaniu układu oddechowego,
 - dodano obowiązek oceny wydolności nerek przy badaniu układu moczowo-płciowego,
 - wyodrębniono pozycje dotyczące zdolności do samoobsługi i oceny sprawności ruchowej przez wybranie jednego z dwóch możliwych wariantów, a nie ja dotychczas odbywało się to w formie opisowej,
 - wprowadzono dodatkową pozycję w wierszu dotyczącą przeciwwskazań do zabiegów z udziałem naturalnych surowców leczniczych przez wskazanie jednej z możliwych opcji, zgodnie z przepisami rozporządzenia

Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego.

Powyższe ma na celu zapewnienie spójności projektowanego wzoru skierowania ze wzorem skierowania stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową (Dz. U. z 2021 r. poz. 111),

f) dodany w dotychczasowej części „WYWIAD” punkt III pt.: „AKTUALNE WYNIKI BADAŃ” zawiera katalog badań laboratoryjnych, diagnostycznych, konsultacji specjalistycznych (w przypadku leczenia poszpitalnego również kopia karty informacyjnej ze szpitala), który powiela zakres badań określony w załączniku do obowiązującego rozporządzenia, przy czym:

- dokonano systematyki w tej materii przez wprowadzenie odrębnych wierszy dla każdego z badania, co pozwala na przejrzystość danych i łatwość ich wpisywania w poszczególne wiersze,
- w przypadku RTG klatki piersiowej wprowadzono obowiązek jego wykonania wyłącznie w przypadku stwierdzenia przez lekarza istnienia wskazań medycznych do tego typu badania. Rozwiązanie takie przyjęto w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 4 czerwca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową (Dz. U. poz. 1136), jako realizację postulatu Podlaskiego Związku Lekarzy Pracodawców „Porozumienie Zielonogórskie” o zaprzestanie kierowania pacjentów na badania radiologiczne klatki piersiowej w związku z wystawianiem skierowań na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową, z uwagi na szkodliwość napromieniowania przy wykonywaniu tego badania oraz znikomą przydatność diagnostyczną. W oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 623) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 884), wskazano na szkodliwe działanie promieniowania jonizującego, a tym samym na zasadność kierowania na badanie radiologiczne tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. uraz klatki piersiowej,

zapalenie płuc, wysiękowe zapalenie opłucnej). Powyższe uzyskało potwierdzenie Konsultanta Krajowego w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej. Mając na uwadze, że kierowanie pacjentów na leczenie uzdrowiskowe nie zawsze stanowi uzasadnienie dla ekspozycji pacjenta, w ocenie Ministra Zdrowia, zasadnym jest wskazanie w treści wzoru, że badanie należy wykonać wyłącznie w przypadku stwierdzenia istnienia wskazań medycznych do jego przeprowadzenia;

- 2) usunięto część II wzoru skierowania dotyczącą wskazania przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego proponowanego miejsca i rodzaju leczenia uzdrowiskowego, co wynika z faktu, że oceny celowości skierowania, w tym wskazanie miejsca i rodzaj leczenia uzdrowiskowego, dokonuje de facto lekarz specjalista w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej lub rehabilitacji medycznej, co określono w dalszej części wzoru skierowania;
- 3) w dotychczasowej części III wzoru skierowania (obecnie w II) Ocena celowości skierowania na leczenie uzdrowiskowe:
 - a) dokonano modyfikacji przez dodanie pozycji, które umożliwiają lekarzowi specjalście z dziedziny balneologii i medycyny fizykalnej lub rehabilitacji medycznej zatrudnionemu we właściwej komórce organizacyjnej oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia stosowne oznaczenie czy leczenie uzdrowiskowe danego pacjenta jest wskazane, przeciwwskazane albo czy istnieje brak wskazań. Obecnie lekarz wybiera, podkreślając odpowiednie wyrażenie, spośród dwóch możliwości leczenie wskazane/leczenie przeciwwskazane,
 - b) wprowadzono dodatkową kategorię kwalifikacji pacjenta na leczenie uzdrowiskowe polegającą na wyborze przez lekarza specjalistę rodzaju uzdrowiska pod względem jego położenia, tj. uzdrowisko nadmorskie, nizinne, podgórskie bądź górskie, co ma swoje uzasadnienie z uwagi na bodźcowy charakter klimatu w poszczególnych rejonach kraju i tym samym jego oddziaływanie na organizm ludzki,
 - c) zrezygnowano z wyliczenia zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (szpital uzdrowiskowy, sanatorium uzdrowiskowe, przychodnia uzdrowiskowa i zakład przyrodolecznicy) na rzecz wyliczenia rodzaju świadczeń udzielanych w ramach świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, tj. uzdrowiskowe

leczenie szpitalne, uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne, uzdrowiskowe leczenie ambulatoryjne, uzdrowiskowa rehabilitacja w szpitalu uzdrowiskowym oraz uzdrowiskowa rehabilitacja w sanatorium uzdrowiskowym,

d) dodatkowo przy ocenie celowości skierowania na leczenie uzdrowiskowe wprowadzono kierunek leczniczy uzdrowiska;

- 4) w części IV wzoru skierowania odnoszącym się do potwierdzenia skierowania na leczenie uzdrowiskowe dokonano modyfikacji zapisu dotyczącego rodzaju leczenia, stanowiącego wprowadzenie do wyliczenia zakładów lecznictwa uzdrowiskowego przez wprowadzając wyrażenie „rodzaj zakładu lecznictwa uzdrowiskowego”, w którym osoba uprawniona będzie korzystała ze świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, rezygnując jednocześnie ze wskazywania trybu leczenia, który odnosił się do trybu ambulatoryjnego bądź stacjonarnego;

IV. w załączniku nr 2 do rozporządzenia wprowadzono aktualne numery i pozycje dzienników ustaw aktów prawnych powoływanych w przedmiotowym załączniku, jak również dokonano modyfikacji tabeli przez dodanie kolumny liczba porządkowa oraz uporządkowanie kolumn w wierszu dotyczącym łącznej kwoty podlegającej zwrotowi.

Dodatkowo załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia zostały zmodyfikowane pod kątem redakcyjnym w celu poprawy ich czytelności i ułatwienia ich stosowania przez osoby wypełniające druki.

W § 2 dodano przepis przejściowy, zapewniający ważność skierowań wystawionych na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zakłada się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W ocenie projektodawcy, przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2014 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt zostanie opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministra Zdrowia, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt zostanie również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z uchwałą Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Przedmiotowy projekt nie będzie miał wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.